

עאיריט לזשע"ה

לעילוי נשמת ראש משפחתנו היקר הרב מאיר שמואל ב"ר אהרן הכהן כץ זצ"ל הכ"מ

גיליון מס' 33 ♦ כי תצא

נקודות אור

ובו תדבק

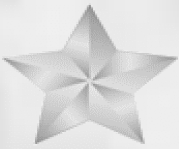
אמנם לדעתי היא מצוה פרטית כוללת כל אנשי האומה כל אחד לפי ערכו כו, 'וזהו ענין הבטחון... והענין, כי יש בטחון מוסרי, כבטחון העם בהמלך כי הוא ידאג למחסורם. ויש בטחון טבעי, כמו האשה תבטח בבעלה כי הוא ידאג בעד מחסורה. ויש בטחון יותר חזק, כבטחון הבן באביו המלך, כי ידאג בעדו, כמו שדואג עבור עניני עצמו, ויזמין לו כל מחסורו.

כל אלה הענינים נקבצו אצל השי"ת, הוא מלכנו, הוא אבינו, אם כן הוא יושיענו. ומסכת האמונה, כי השם דבוק לנבראיו להכין להם טרפס וצרכם, ולהגן עליהם מהמדה והחולי, והעדר הענינים הנדרשים. ומרגיש עליהם יותר ממה שמרגיש האדם, וכביכול בכל צרתם לו צר, והוא בעל היכולת האחד האמיתי, הנצחי, ויודע כל מקריו ומצפוניו ועלילות בני אדם, אם כן הוא חושש לטובתם יותר מהם על עצמם.

אם כן הלא יהיה האדם יושב בטח ושליו ושקט, ולא יעשה הסיבות המוכרחות רק למה שהטילה על הנבראים גזירת הבורא יתברך, כמו שדיבר בארוכה החסיד בשער הבטחון.

וזה הענין נקרא ובו תדבק, שכיון שיצייר האדם שהוא דבוק להשגחה העליונה מהשי"ת, ומרגיש השי"ת בעניניו יותר ממה שמרגיש האדם לעצמו, ורוצה בהצלחת האדם יותר ממה שחפץ לבב האדם בעצמו, וכמו שדרשו כו, אז האדם בטוח ונח, ואינו דואג מאומה לעניניו, כי מה יועיל יכלתו נגד יכולת הבורא הדבוק עמו ומרגיש בהעדריו כביכול, וזה נקרא דביקות...

משר חכמה עקב י' כ'

חכמתכם ובינתכם

איזהו עשיר השמח בחלקו

העשיר צריך להיות שמח מעצם זה שהוא עשיר ויש לו את הפשרות לתת צדקה ולחיות ברחבות

וזהו ה'שמח בחלקו' ולא שכל אחד שיש לו כסף יפתח ארגון או יעשה כנסים למיניהם אלא תשמח מעצם זה שאתה עשיר....

הגות שאבעס'

המלכת ד'

בשבוע שעבר דיברנו על כח ה'רצון', שאם נכניס אותו לתוך חיינו, הם יכולים להתהפך מהקצה אל הקצה לחיים מלאי חיות ועשייה והבנו שלחיות בלי רצון זו לא אופציה, כי אלו לא חיים, אלא אוסף של ריגושים שלא מביאים סיפוק ושלווה אמיתית

אבל תכלס, איך בכלל מתחילים? איך אדע מה זה בכלל הדבר הזה 'רצון'? איך הוא נראה? ואיך אפשר לגלות מהו? וכאן, ישנה אחת הנקודות החשובות והבסיסיות בעבודה פנימית, לכל אדם שרוצה לגדול ולהתקדם.

לכל אדם יש רצון, רק השאלה בכמה טון עפר הוא מכסה, האם הוא כמעט כבוי או עדיין קצת בווער וככל שנלבה יותר ויותר את הרצון הוא יגדל ויתעצם

אבל, אחד הדברים שהכי מקשים עלינו לדעת מה הרצון שלנו, מה באמת יעשה לנו טוב, הוא הקושי הרגשי מול החברה, הפחד שאני יצא מפודח, חלש, רגשן, לא חכם, שטחי, פשוט או כל תדמית שלא תהיה, לכן עדיף לי להכחיש כל מיני רצונות שעלולים חלילה להוציא אותי כלא-מוצלה, פחדן, תמים וכו' ולכן פשוט בניתי לעצמי תדמית של חשוב/ זהיר/ עמקן/ ציני/ קר-רוח/ מצחיק/ איפכא מסתברא וכו'

ובגלל שרצון תמיד הוא יותר פנימי ואישי ולא מחוייב למה יגידו, התדמית הזאת שאני "חייב" להתנהל על ידה, מסתירה אותי מעצמי, מסתירה את הרצון האמיתי והפשוט שלי.

וככה, אני עובד חיים שלמים אצל כל העולם, כדי למצוא חן בעיניהם (והם עובדים קשה כדי למצוא חן בעיני...), אבל את עצמי קברתי עמוק עמוק ואני לא רוצה/ לא יכול/ לא מעוניין בשום גישה אליו.

אבל זה לא חייב להיות ככה ---

כי בחיים ישנם שתי אופציות, או שאתה רוצה או שאתה מְרַצָה

אין מצב לגם וגם, אם אתה מְרַצָה את כל העולם, הרצון העצמי שלך כבוי וככל שאתה יותר רוצה, אתה פחות מרגיש צורך לְרַצוֹת אחרים

אז, קודם כל תנסה לדמיין לעצמך, שאתה נמצא באי בודד, כשמסביבך רק שמים ומים, אף מטוס לא יכול לעבור באזור ואף אוניה לא יכולה לעגון באי ובורא עולם נגלה אליך ואומר 'בני היקר, עבודת ד' שלך עכשיו היא לעשות מה שאתה הכי רוצה', אתה צריך להקפיד רק על שלש תפילות ביום וחצי שעה לימוד תורה וחופץ מזה תעשה מה שיעשה לך הכי טוב.

במה היית בוחר? אולי לדוג? אולי לשבת על ענף ולחלום? אולי לשחק תופסת עם חיות האי?

ואולי אתה מגלה בכלל, שהכי היית רוצה לרכב על פיל, אבל אז ישר קופץ מנגנון ההגנה המשומן ואומר לך, מה אתה דפוק? כולם יחשבו שהשתגעת!

אז תרגיע את מנגנון ההגנה ותגיד לו כאן אף אחד לא רואה וד' אמר לי שעבודת ד' שלי היא לעשות מה שאני רוצה, אז אני עושה כעת רצון ד', שרוצה שיהיה לי מה שהכי טוב בשבילי.

האי זה דוגמא לכל החיים שלנו שאנחנו צריכים לבחור אם אנחנו עושים דברים בגלל שהם נכונים לי ויעשו לי טוב, או בגלל שככה החברה מצפה ממני ואני בסוף אשאר עם טעם מר ולא שלם עם עצמי?

ומה יקרה אחרי שאני אזכה לגלות את הרצון האמיתי שלי? אז הכל יהיה טוב ורגוע ואני יגלה את הרצון שלי ובא לציון גואל?

אז זהו, שממש לא, כי מנגנון ההגנה של הנפש כ"כ משומן, והוא יציף לך את כל הרגשות הקשים מול עצמך, אתה תחשוב על עצמך שאתה מסכן/ לא מפותח/ ילד קטן וכו'

נ, אז בשביל מה כל התהליך הזה? הרי אתה בעצמך אומר שאין לזה באמת פתרון....

ופה מגיע החלק העיקרי לגאולת הנפש ולהדלקת הרצון, תלך עם הרצון שלך, אבל אל תשתיק את כל הקולות שעולים בך, שאתה מסכן וטיפש וכו', אל תכבה אותם ותאמר להם הרי זה מה שטוב לי והקב"ה אמר לי....., אלא פשוט תן להם נוכחות, תן להם מרחב ומקום, כי רגשות שאתה מתעלם מהם, הם הופכים לגדולים ומפחידים הרבה יותר וברגע שתתן להם מקום הם ילכו ויתעמעמו ואחרי יום יחזרו חזרה ואז שוב תתן להם מקום והם התעמעמו שוב והפעם לקצת יותר זמן, שוב ושוב, עד שהם יפסיקו לנהל אותך [זה לא שהם יעלמו, אבל תוכל לחיות על פי רצונך ולא להיכנע ולהיבהל מכל קול שעולה בך]

נכון, זו לא דרך סוגה בשושנים, זה לא כמה טכניקות פשוטות וקלות לביצוע, אלא נכונות להיפגש עם מה שברחת ממנו כל השנים, אבל אם באמת חשוב לך לחיות שווה לך לנסות...

כי אין פתרונות קסם!! גאולת הנפש מגיעה אַרְוֶק דרך מעבר בתעלת הכאב, הלידה יכולה להגיע רק דרך הקושי והכאב!!

ורק כשאזכה לגלות את הרצונות שלי בפשטות ולהודות בהם, ולהוציא מן הכח אל הפועל את הרצונות הנכונים שבי, אוכל לקבל מלכות ד' ברצון ובשמחה ולהקריב רצונות מסוימים שאינם כרצון ד', או בזמנים מסוימים, שאינם רצון ד' ממני בעת הזו, כקרבת תודה ואהבה לבורא העולם

עשה רצונך כרצונו

אל ביתו של מרן הגאון רבי חיים קנייבסקי זצוק"ל נכנס בחור, ברכיו כושלות, מבטו כבוי, עיניו עצובות. כשהגיע תורו, גחן ולחש אל גאון ישראל בכאב: 'כבר כמה שנים שאני בישיבה, מנסה ללמוד ולא מצליח. נראה כי שערי התורה חתומים וסגורים בפניי... לא מצליח להבין את הגמרא, לקלוט את דברי התוספות, לזכור מה נאמר שורה קודם. ילמדנו רבנו, מה אוכל לעשות כדי שהבורא יאיר בפניי את המאור שבתורתו, וייתן חלקי בתורתו?'

הבחור נאנח אנחה קורעת לב, ר' חיים האזין לו בקשב, ואחר כך השיב, כדרכו, תשובה חדה, קצרה ונוקבת: 'תקבל על עצמך להתחזק בתפילה בציבור, ואז השם יהיה בעזרתך!' - קבע רבי חיים, ועוד באותו ערב החליט הבורח כי יתחזק בתפילה בציבור, שלוש תפילות ביום, במלואן. 'כך אזכה לפתיחת שערי התורה בפניי!' - קיווה וייחל. אלא שלמרות שהקפיד על כך תקופה, כל פריצת דרך לא נראתה, שערי הגמרא עודם נעולים בפניו, הוא לא זוכה להבין ולהשכיל, לשמוע וללמוד...

ויהי באחד הימים, מיודענו הבורח היה עייף בשעת לפנות ערב מוקדמת, ופנה 'לנוח מעט'. עייפותו גברה עליו, חלומותיו העמיקו, שנתו ערבה, וכשפקח את עיניו והציץ בשעון - השעה היתה 12:15 בלילה. ההרהור הראשון שחלף במוחו היה: 'אוי, מעריב. מעריב במנין! היכן אמצא מנין בשעה כה מאוחרת בעיר קטנה בפרברי ירושלים? הלא כבר אחרי חצות לילה!'

הוא ידע שזו לא חובה לנסוע מרחק כזה, אבל לא יכל לוותר. בער בו הרצון לעמוד בקבלתו, להתפלל במנין. על אתר החליט לנסוע עם האוטובוס האחרון, היוצא בשעה 1:00 בלילה, לשטיבלאך 'זכרון משה' בירושלים, שם יצליח להשיג מנין בשעה כה מאוחרת. ואכן, סמוך לשעה 1:30 בלילה עמדו רגליו בשערי ירושלים, והוא החל לחפש את דרכו ל'זכרון משה'...

הוא לא מקומי, זה לא קל, העוברים ושבים כבר מעטים בשעת ליל כה מאוחרת, אבל הוא ממשיך ללכת בכיוון, נעזר בחוש ההתמצאות שלו. דרך לא קצרה עשה הבורח רגלית, מהכניסה לעיר עד 'זכרון משה', כשהוא טועה ותועה בסמטאותיה הציוניות של ירושלים, אך פניו האירו והוא חש שהוא עושה את המעשה הנכון.

בשעה 2:15 לפנות בוקר הגיע, וגילה כי מנין מעריב יצא עכשיו לדרכו. הוא ייאלץ להמתין למנין הבא, ובשעה כזו - זה לוקח זמן... עוד איש הגיע, ועוד אחד. אחר כך שני בחורים, וגם סב לא צעיר. הנה מתחיל להתקבץ מנין, כבר יש שבעה אנשים... 'אנחנו מאוד ממהרים' - טענו הבורחים לעומתו, 'נתפלל ביחידות...' הוסיפו, וכבר פתחו סידורים. אך מיודענו הבורח פנה אליהם בתחנונים, כשדמעות בזויות עיניו: 'אנא, המתינו נא, עוד קצת...'

הוא יצא לרחוב, תר בעיניו ימינה ושמאלה. הרחוב היה חשוך. חתולות ירושלמיות חרוצות כבר השכימו קום, והוא עוד מחפש מנין לערבית של אמש... עיניו נצצו בחשיכה, הגשם הלך והתחזק, הוא הטיב את שולי מעילו כדי שלא להתקרר, ואז ראה מתוך האופל שתי דמויות מגיחות...

הוא שב לבית הכנסת, שמח כאילו התבשר בזכיה בלוטו. 'מגיעים עוד שניים. יש לנו מנין!' - צהל. עוד כמה דקות חולפות, ובקריאת 'ברכו' מהדהדת יצא המנין לדרכו, בתום כשלוש שעות מסירות נפש של הבורח למען תפילת ערבית במנין...

היה זה לילה חשוך ואפל, איש לא יכול היה להבחין במסירותו של הבורח. רק בורא עולם הביט ממרומים, וראה את מסירות נפשו, את הקרבתו העצומה, ושילם לו במזומן...

ביום המחר, התייצב הבורח לסדר הלימוד כדרכו. ולהפתעתו הרבה, גילה כי דברי הגמרא מובנים ומסתדרים לו היטב, מאירים נכתינתם מסיני. הוא חשב על קושיית התוספות לבדו, זכר היטב את לימודו מאתמול, שערי התורה נפתחו בפניו, הוא מבין היטב, מקשה ומתרץ, הנהנה מכל רגע, מאושר מכל שניה!

היה זה יום דרמטי בחייו, יום המהפך, נכון יותר לומר - ליל המהפך. כי בזכות תפילת ערבית במנין באותו לילה, זכה הבורח כי בורא עולם פתח את לבו להבין את דברי התורה, ומאותו יום נפתחו בפניו שערי החכמה, להבין ולהשכיל, לשמוע ללמוד וללמד!

סיפור זה סיפר הרה"ג רבי אברהם ישעי' קנייבסקי שליט"א להרה"ג רבי שמואל דוד פרידמן שליט"א, והובאו הדברים מפיו בספר 'בדידי הוי עובדא'. רבי אברהם ישעי' מכיר את הבורח בהיכרות אישית, נכח באותו מעמד בו קיבל את עצת התפילה בציבור, ועקב אחר התקדמותו וצמיחתו המטאורית בתורה - עד לימינו אלה בהם הוא כבר הפך לאברך חמד העוסק בתורה בהתמדה, ועולם התורה אף זכה ליהנות מספר ביכוריו - ספר בהיר וגאוני המסכם את מסכת יבמות בטוב טעם...

בס"ד, נשתדל במהלך חודש אלו להביא כאן רעיונות מעוררים בתפילות הימים הנוראים

בסוף הסליחות אנו אומרים: עננו אלקי אבותינו עננו. עננו אלקי אברהם עננו. עננו אבותינו יצחק עננו וכו', מי שענה לאברהם אבינו בהר המוריה הוא יעננו וכו' מי שענה לכל הצידיקים והחסידיים והתמימים והישרים הוא יעננו

ופתאום אנחנו עוברים לארמית: רחמנא דעני לעני ענינא: רחמנא דעני לתבירי לבא ענינא: רחמנא דעני למכיכי רוחא ענינא: רחמנא דענינא רחמנא חוס רחמנא פרק רחמנא שזיב רחמנא רחם עלו...

מדוע עוברים לפתע לארמית?

שמעתי ביאור נפלא מהגר"א וייס שליט"א: אנחנו מבקשים מהקב"ה שיענה לנו כפי שענה לאבות הקדושים, הוא יעננו כפי שענה לכל הצידיקים והחסידיים וכו'

האם יש בכלל מקום להשוות בינינו לאבות הקדושים, שאם להם ד' ענה הוא אמר לענות גם לנו? האם אנחנו צדיקים, חסידים או ישרים שמגיע לנו שהקב"ה יענה לנו?

לכן, אנחנו מגיעים בסוף הסליחות ואומרים לקב"ה בארמית - שזו שפה שהמלאכים לא מבינים וזה כביכול שיח ישיר וסודי בינינו לבין הקב"ה, אנחנו יודעים היטב שאנחנו רחוקים מאד מהאבות הקדושים, רחוקים מלהיות תמימים וישרים, אבל אנחנו באים אליך בשיברון לב ומבקשים, שבשם שענית ואתה עונה תמיד לשבורי לב ונמוכי רוח, כן תענה גם לנו, בבואנו אליך בבושת פנים ובמכות רוח

שונה הלכות

אדם המזמין לביתו אוכל בשרי מחנות למזון מהיר, והחנות שולחת את האוכל על ידי משלוחנים שאינם יהודים

איך הדבר מותר ואין כאן בעיה של בשר שנתעלם מן העין?

ואם אכן הדבר אסור מדוע הכשרויות המהודרות ביותר אינן אוסרות משלוחים אלו? הרי כשאינו קונה בחנות שמציעה משלוחים אני סומך על הכשרות שהאוכל אכן כשר וכאן יש בעיה של בשר שנתעלם מן העין?

אמנם הרמ"א בסי' קיח שאם זה נראה טוב כמו ששלח (במקרה שהוא עצמו שלח) והשליח אינו נהנה בחילופיו אפשר לסמוך שלא הוחלף, אולם גם לדבריו בבדן דירן קשה לסמוך על זה משום שגם גויים לפעמים מעדיפים אוכל כשר מחמת נקיטת או סיבות שונות.

היה מקום לומר שאולי אפשר להקל כאשר מדובר בשליח מקצועי העוסק בכך לפרנסתו, שכיון שיש חזקה שאינו פותח חבילות אותן הוא מקבל למשלוח כדי לשמור על אמינותו ואין לחשוש שמא החליף (בדומה לכך הובא בשו"ת נחלת שבעה סי' עה, וראה עוד בשו"ת תשובות הנהגות ח"ב סי' שעב), אבל כידוע בחברות המשלוחים ישנם גם עובדים זמניים ואין להם רתיעה להחליף כאשר הם רוצים בכך.

אם כן איך ניתן לסמוך על כשרות האוכל שאינו ארוז בב' חותמות, שהגיע ע"י שליח שאינו יהודי או שאינו שומר תומ"צ?

הערות והארות וכן בקשות לקבלת העלון באימייל ניתן לשלוח לעורך זאב כץ

gmail.com@8404494